

ting-
nýtt

Fleiri jarðamøður

Vit fáa nú eina nýggja skipað við jarðamøðrum, sum skulu vera 16 í tali. Aður hevur løgtingið samtykt, at 14 ljósøður skulu vera í Føroyum, men bæði ein arbeiðsbólkur og sosiala nevnd løgtingsins mæltu til eitt hægri tal.

Ovast í skipanini er ein yvirljósøður, sum skal starvast á Landsjúkrahúsinum. Síðan skulu triggjar ljósøður vera á teimum trimum sjúkrahúsum, Suðuroyar, Klaksvíkar og Landsjúkrahúsinum. Harafturat koma seks fylkis ljósøður. Ein skal vera í Vágum, ein í Sandoyinni, ein í Norðstreymoy, ein í Norðeysturoy og tvær í Suðurstreymoy.

Á alitinum til uppskotið verður viðmerkt, at minst ein ljósøður skal buggja í sunnaru helvt í Suðuroy. Sumleiðis verður sagt, at yvirljósøðurnar og allar fylkisljósøðurnar skulu byta tryg störv á Landsjúkrahúsinum, soleiðis at talið av ljósøðum har verður sekt.

Føroysku jarðamøðurnar hava meldað seg inn í danska fakfelagið, men sosiala nevndin er samd um, at lonarviðurskiftini hjá ljósøðunum skulu skipast millum landsstýrið og Føroya Ljósøðafelag.

Eitt broytingaruppskot frá Jóhanni Dalsgaard og Vilhelmi Johannesen um at hækka talið til 18 og seta fimm ljósøður við Landsjúkrahúsið fekk bert seks atkvøður.

Eitt samt løgting samtykti síðan uppskotið.

Fyribyrgjandi
læknakanning

Í samband við uppskotið um ljósøðurnar skutu Karin Kjelbro og Sverre Midjord upp, at allar kvinnur skuldu kunna fáa eina ókeypis læknakanning árliga viðvíkjandi fyribyrgjandi evnum. Men hetta uppskotið til samtyktar um at fáa eina slíka skipan at virka frá 1. apríl í 1983 varð ikki samtykt.

Praktikklerar á her-
stöðunum tikið aftur

Tjóðveldisflokkurin hevur tikið uppskotið um at sýta fólkskulanæmingum um at fara á praktikk á útlendsku herstöðunum aftur.

Málið hevur verið til 1. viðgerð og varð tá beint í nevnd. Sosialurin spurdi Finnboğa Isaksen, sum legði málið fram, hvi flokkurin tók málið aftur. Men hann vildi ikki koma við eini grundgeving.

Kanningar og royndir
á alginatvirkinum
ikki lidnar enn

Eingin støða er tí tikið til framtíðina hjá virkinum. Men landsstýrið vil gera alt fyri at fáa virkið at koyra, sigur lögmaður í svari til Jørgen Thomsen, løgtingsmann

Kanningarnar og royndir á Alginatvirkinum á Ströndum eru ikki lidnar enn. Menn-ingargrunnur og royndunum við at turka svartkjáft, framleiða alginat og annað úr tara.

Hetta upplýsir Pauli Ellefsen, lögmaður, í svari til ein fyrispurning frá Jørgen Thomsen, løgtingsmanni.

Jørgen Thomsen spurdi, hvat landsstýrið ætla við alginatvirkinum, um landsstýrið einki ætla at gera fyri at fyribyrgja, at tekniska útgærdin tekur skaða, og at enda spurdi Jørgen, um landsstýrið ætla at fara at gera nýggjar royndir at skera

tara og framleiða alginat.

Ber seg ikki

Pauli Ellefsen sigur í svari, um at eftir áheitan frá og í samráð við landsstýrið eru kanningar farnar fram bæði av útlendingum og føroyingum, um møguleikar vóru fyri at halda fram við framleiðslu av alginati.

Men allar kanningar vísa higartil, at framleiðsla av alginati ikki ber seg.

Annars upplýsir Pauli Ellefsen, at landsstýrið — sjálvt — ikki ætla at gera royndir at skera tara og framleiða alginat. Men hinvegin, sigur lögmaður, hevur landsstýrið mælt til, at royndir

Úr løgtinginum:
Jóhann Mortensen

verða gjerdar.

— Vísa úrslitini av kanningunum og royndunum, at framleiðsla úr tara, ella onnur framleiðsla á Alginatvirkinum á Ströndum hevur møguleikar fyri at bera seg, so vil landsstýrið gera alt, sum gerast kann fyri at stuðla verandi eigarum ella øðrum í hesum virksema, sigur Pauli Ellefsen.

Um tá teknisku útgærdina upplýsir lögmaður, at Menn-ingargrunnurin hevur syrgt fyri at halda hana við líka til árslok í fjør.

Eingin 18 ára val-
aldur enn á sinni

Hóast allir løgtingsflokkarnir eru sinnaðir fyri at hækka valrættaraldurin niður í 18 ár, væðir ein meiriluti í løgtinginum ikki gera tær lógarbroytingar, sum eru neyðugar, um ikki alt ov long tíð skal ganga.

Sum er, er valrættaraldurin ásettur í stýrisskipanarlógini. Hon kann bert broytast, um broytingin verður samtykt í tveimum tingsetum við

vali í millum.

Tí hevði Karin Kjelbro skotið upp at flyta ásetingina um valrættaraldurin og valbæri úr stýrisskipanarlógini og í vallógina, sum kann broytast av einum løgtingi.

Varð hetta uppskotið samtykt, var ætlanin at seta fram uppskot um 18 ára valaldur fram aftan á eitt komandi val.

Ein minniluti í lógarnevnd

ini, Petur Reinert og Jóannes Dalsgaard, mælti Tinginum til at samtykja uppskotið hjá Karin Kjelbro, meðan ein meiriluti, Guttorm Klein, Edmund í Garði og Agnar Nielsen, settu fram eitt uppskot til samtyktar um, at millumtinganevndin, sum endurskoðar stýrisskipanarlógina, skal viðgera uppskotið.

Bæði uppskotini fullu.

Landið setur partapening
í Faromar

Og letur 200.000 kr. í trygdarpeningi

Eingin úr andstöðuni á løgtingi atkvøddi fyri uppskotinum hjá landsstýrinum um at seta partapening í P.f. Faromar. Bert samgongan atkvøddi fyri. 11 atkvøður vóru móti.

Men løgtingið samtykti ikki bert at seta í Faromar. Løgtingið samtykti eisini, at landsstýrið skal leggja út 200.000 kr. í trygdarpeningi.

Javnaðarflokkurin segði, at hann atkvøddi ikki fyri, tí hann metti, at tá so peningastærkar fyrirkætur vóru við í ætlanini, áttu tær eisini at luttaka í trygdarpeninginum. Partapeningurin í P.f. Faromar, sum Fiskasalan tók stig til, er 550.000 kr. Harafturat koma so 200.000 kr. í

trygdarpeningi, soleiðis at samlaðið engipeningurin er 750.000 kr.

Hinir partaeigararnir eru Faroe Seafood Trading Co., 150.000 kr., P.f. Føroya Fiskidnaður, Føroya Banki og Sjóvinnubankin við hvør sínum 100.000 kr.

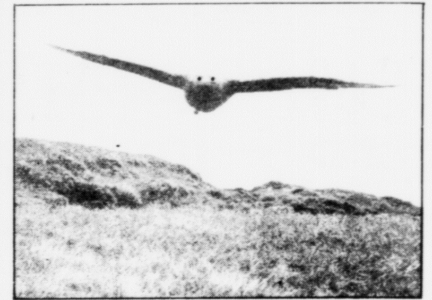
Heimstaðurin hjá Faromar er í Havn, men saman við J. Lauritsen Holding Co., í Keypmannahavn, rekur føroyska felagið royndarfiskiskap í vestur-afrikanskum sjógv. Hetta verður gjørt saman við tí danska Industri-aliseringsfonden, sum fíggjar royndarprojeiti við 2,7 mill. kr. í lán.

Men tá myndugleikarnir í Senegal seta sum treyt fyri

virksema her, at tað er skipað av felagi við heimstaði í Senegal, hevur Faromar og Lauritsen stovnað felagið, Sengal Seafood, við heimstaði í Dakar. Partapeningurin er 2,6 mill. kr. Helvtina hava nevndu felag sett í, meðal ætlanin er at lokalt felag skulu yvirtaka hina helvtina.

Sjúður Tollaksson hevur royndarfiskiskap í Vestur-afrikanskum sjógv.

Eyðnast royndirnar, er ætlanin at útyggja virksema í Senegal uppafur meira og við eini hækking av partapeninginum. Aðalsjónarmiðið er at danskur-feroyiskur kapitalur skal samvirka helvt um helvt.

Eg varð ikki friðaður!

Skúgvurin verður ikki friðaður — í hvussu er ikki í summar. Umhvørvisnevndin, sum viðgjørdi uppskotið hjá landsstýrinum, hevði fund við Doretu Block Danielsen, náttúrufrøðin, fyri at fáa upplýsingar um støðuna hjá ymsku fuglasløgnum í Føroyum.

Tá málið er umfevndi, samstund nevndin um at biðja Doretu Block Danielsen um at geva eina skrivliga heildarmetan og gera uppskot um, hvussu vit best varðveita hvørt einstakt fuglaslag.

Tá málið er umfevndi, tekur tíð, sleyst nevndin upp, at løgtingið velur nevndina av nýggjum á ólavssøku og áleggur henni at viðgera málið um friðing av ymskum fuglasløgum. Hetta uppskotið samtykti løgtingið við 29 atkvøðum. Í umhvørvisnevndini vóru Annfinn Kallsberg, Petur Reinert, Guttorm Klein, Vilhelm Johannesen og Ivan Johannesen.

Løgtingsins umboðs-
maður eitt stig nærri

Líkt er til, at tankin um at seta ein løgtingsins umboðsmann er komin eitt stig nærri veruleikanum. Løgtingið tók undir við einum tilmæli frá lógarnevndini um at seta eina fimm-mannanevnd til at gera uppskot til løgtingsløg um umboðsmannin.

Í nevndina valdi løgtingið Trygvu Samuelsen, Kara D. Petersen, Halgír Winther-Poulsen, Demmus Hentze og Karina Kjelbro.

Umboðsmaðurin skal vera eitt millumíð millum tann einstaka borgaran og teir almennu myndugleikarnar og vera ein kærustovnur.

Fritíðarlógin biðar

Løgtingið avgreiddi ikki uppskotið um fritíðarlóg, aðrenn tað fór heim. Løgtingið samtykti eina tilræðing frá einum meiriluti í skulanevndini um, at skulanevndin heldur fram við arbeiðnum, so at Føroya Kommunufelag og Føroshavn kommunu fáa høvi at seta fram síni sjónarmið í málinum. Ein minniluti, Jóannes Dalsgaard, mælti hinvegin til at avgreiða málið nu. Men hetta uppskotið fall.

Lærutiðin til heima-
skipara skal leing-
ast

Ein nevnd, sum landskulafyriritingin hevur sett, hevur gjørt nýggjar reglur fyri læruna og próvtøkuna til heimaskipara og skipara.

Heimaskiparaprógvið, sum gevur rætt at føra skip upp til 500 tons á heimaleiðin, hevur havt eina lærutið, sum hevur tikið tveir mánaðir ella ein vetur á kvøðskula. Men

mett varð, at læran setti ov smá krøv og at hon var ótíðarhóskandi. Harafturat er læran í Føroyum heilt aftúrsigld í mun til hini Norðurlöndini.

Uppskotið til nýggjar reglur miðar móti eini meira umfevndi læru, sum fer at taka fimm mánaðir.

Nýggjar reglur eru eisini gjørdar fyri skiparlæruna. Men sambært uppskotinum er ikki nogv broytt. Tíðin verður fimm mánaðir. Men hann, sum ætla sær á skiparskúla, skal fyrst hava heimaskiparaprógvið. Soleiðis verður samlaði skulatiðin 10 mánaðir, sum er tað sama sum núverandi skipan.

Fyri at kunna gera hesar broytingarnar, hevur løgtingið samtykt eina broyting í lógini um sjómansskúla og sjómanslæru. Broytingin sigur, at nevndu læra og próvtøka fer fram eftir reglum, sum landsstýrið ger.

Hagalógin varð ikki
broytt

Uppskotið hjá Ova Mikkelsen um at broyta hagalógina, soleiðis at løgtingið gekk ynskjunum hjá Vags og Tveroyrar kommunum á móti um at fáa loyvi at friða lóin fyri leysgangandi seyð, varð felt. Bert 10 tingmenn atkvøddu fyri uppskotinum.

Lógarnevndin, sum viðgjørdi málið, visti til Klaksvíkar kommunu, sum hevur loyst spurningin eftir samráðing millum býráðið og hagastýrni. Nevndin heldur, at sami máti kann brukast í Suðuroy. Tað fekk onkran tingmann at spyrja, um heimasýðurin skuldi ein túr til Klaksvíkar fyri at finna út av, hvussu hann skuldi bera seg at...